

Staré Hory, Špania Dolina

21. máj 2016

Každá túra je pekným príbehom, ktorý rozpráva o pobyte v prírode. Je tomu tak aj v túto predposlednú májovú sobotu dvadsiateho prvého, kedy otvárame pomyselnú knihu a listujeme v turistickom kalendári, podľa ktorého máme naplánovanú trasu do Starohorských vrchov v OP NP Nízke Tatry. Byť v prírode, to je to správne dobrodružstvo. Slniečko svietilo príjemne od samého rána a veštilo pekný deň. Niečo po šiestej hodine odchádzame v plnom obsadení dvoch autobusov. Východiskovým bodom je známa pútnická dedinka učupená v horách. Vystupujeme v blízkosti kostola na Starých Horách (480 m n. m.). Je nás pomerne dosť, rozdeľujeme na dve skupiny. Kratšia túra s dĺžkou trasy 8,2 km vedie od Starých Hôr, cez Piesky na Alžbetku a do Španej Doliny, kde sa obe skupiny stretne. Dlhšia túra, na ktorú nás šlo viacej turistov, má dĺžku 12,5 km. Od kostola odbočujeme vľavo a po červenej značke ideme pohodovou cestou až kým nevchádzame do lesa, kde nás čaká strmý výstup skoro po celej trase s občasným malým prevýšením. V lese je príjemne a po skupinkách pomaly stúpame hore. Pokračujeme úsekom partizánskeho chodníka, ktorý nás privedie k bunkru Mor ho (895 m n. m.). Na tomto mieste od jesene roku 1944 do jari 1945 bola tlačiareň partizánskeho časopisu Mor ho. Robíme prestávku na občerstvenie, počkáme na ostatných turistov našej skupiny a po chvíli oddychu v príjemnej tóni stromov, pokračujeme ďalej po červenej značke lesom až prichádzame na lesnú čistinku, kde pri hříbiku zisťujeme ako pokračovať v trase. Pred nami je už len Sedlo Dolný Šturec (920 m n. m.) a necelá hodinka do cieľa našej cesty. Po celej trase sa nám otvárali nádherné výhľady na okolitú krajinu, niekde v diaľke sa črtá silueta vysielča na Krížnej. Vôňa lúčnych kvetov, spev vtákov a let motýľov v povetrí nám spríjemňovali tento deň. Vchádzame do Španej Doliny (785 m n. m.). Táto lokalita je známa množstvom kultúrnych pamiatok z obdobia banskej činnosti. V okolí námestia sa zachovali zrekonštruované domy, banícka klopačka a súčasný drevený banícky orloj. Dominantou obce je areál rímskokatolíckeho Kostola Premenenia Pána. Stojí na prirodzenej vyvýšenine nad námestím, od ktorého vedie ku kostolu kryté drevené schodište so šindľovou striedkou a 160-timi schodmi. Na 13. hodinu sme mali dohodnutú návštevu starobylého banského múzea. Spreádzal nás člen baníckeho bratstva Herregrund. Poslaním tohto občianskeho združenia je obnova a rozvoj tradície banských zvykov, zbieranie, reštaurovanie a uchovávanie pamiatok. Pútavo rozprával o histórii ťažby mednej rudy, ktorá sa dostala do povedomia celého sveta. V múzeu boli vystavené minerály, rudy a vzácne zbierky z baníckeho života. Niektorí sme si vyrazili medenú mincu. Zápisom do pamätnej knihy sme sa poďakovali za prehliadku. Máme chvíľu čas pozrieť si okolie. Nad dedinou je vyhliadkové miesto na halde Maximilián, odkiaľ je nádherný výhľad na celú špaňodolinskú lokalitu. Foto s klubovou vlajkou bude aj tentoraz v galérii.

Po prehliadke dedinky už nasledovala záverečná trasa a to cesta domov. Opúšťame toto miesto plný dojemov a bohatší o nové skúsenosti. V jednej slovenskej piesni sa spieva... najkrajší kút v šírom svete je moja rodná zem.... a jeden takýto sme dnes navštívili.

Ľudmila Foltánová